

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 5 OCTOBER.

GEMEENTE-RAAD.

De gemeente-raad heeft zaterdag om 3 uren alweer een zitting gehouden. Het was de derde maal dat hij zich vergaderde over de de stads-rekening die sedert den 21 september door de meerderheid vastgesteld was.

Er gebeurt hier iets op het stadhuis waar geen mensch uit kan. Men wist sedert lang dat de wanorde in het bestuur heerscht, maar nu blijkt het dat de wanorde ook in den financielen toestand bestaat.

Den 21 september vergadert zich de raad, om de stads-rekening op te maken.

M. de schepen Meyers neemt het woord en bewijst dat onder alle opzichten onze stads-zaken in de war zijn, en dat de finantien zoo wel als de openbare werken en het onderwijs het achterste voren gaan. — De liberale meerderheid wist daarop geen zalig woord te antwoorden.

De gansche stad heeft hartelijk gelachen met die onbekwame raadsleden die zelfs niet in staat waren hun bestuur te verdedigen! Zij waren beschaamd, en om zich uit den ambas te trekken riepen zij op nieuw den 26 september den raad te samen, om uitleggingen te geven. De raad vergaderde zich, maar ongelukkig werd door de leden der minderheid bewezen dat MM. Perreau en Ghinéau het dagorde verkeerd gedraaid hadden, de uitleggingen konden niet plaats hebben en er moest eene derde bijeenroeping plaats hebben.

De raad kwam dan verleden zaterdag voor de derde maal bijeen, om de rekening van 1874 (177000 fr.) klaar te krijgen. De gansche raad was vol toehoorders en het was niet zonder reden want men had aangekondigd dat MM. Perreau en Ghinéau zouden uitleggingen geven.

De zitting werd geopend door eene redevoering van M. Daris waarvan M. Bailly zich lang zal geengen.

In eene vorige zitting had M. Bailly goed gevonden van eenen onbeleefden uitval te doen tegen den heer Alphonse Tournay die hij beschuldigde eene overstroming veroorzaakt te hebben, den dag van het schrikkelijk onweder van den 12 augustus.

M. Daris heeft dan bewezen dat er van wege M. Tournay geene de minste nalatigheid geweest was, dat de overstroming alleen veroorzaakt werd door den stortregen en door de waters die van het bovenste gedeelte der stad naar de Jekerstraat samenvloeden.

M. Daris bewees daarenboven dat de gemeente-raad onbevoegd was zich met deze kwestie te bezigen en dat M. Bailly zonder rede zijnen onbeschoften uitval gedaan had.

De menigvuldige aanhoorders begrepen de verontwaardiging van M. Daris. Het is te hopen dat M. Bailly profijt zal trekken uit deze welverdiende les.

Daarna ging de raad over tot het tweede punt van het dagorde.

M. Perreau brengt aan den dag eene rekening opgemaakt door M. Vrancken en waaruit volgens den burgemeester en den schepen Ghinéau zoude blijken dat de afbreking der wallen niets heeft gekost; wat meer is, dat de stad er geld bij gewonnen heeft.

Handgeklap. Dat was besteld. — Burgemeester Perreau met eenen fijnen glimlach zegt dat dit niet meer mag gebeuren, dat, indien hij het ziet.... « Maar gij ziet het, » zegt M. Meyers. En op die woorden wordt majoor Hardy de eerste maal kwaad.

Toen de heurt kwam aan schepen Meyers en hij het woord bekwaam, deed hij klaar uitschijnen dat de rekening van M. Vrancken niet overeenkomt met de stadsrekeningen van den gemeente-ontvanger die door den raad zijn goedgekeurd. Geen een der cijfers bijna komt overeen; zelfs is in de nu bijgebrachte rekening vergeten de waarde van al de silexstenen die uit den wal aan Moorepoort voortkomen, eene som van over de 5000 frank. Door het opnoemen van menigvuldige artikelen aangaande de stadswallen doet M. Meyers blijken dat de burgemeester en schepen Ghinéau vandaag zo min als bij de rekening van 1874 weten wat de afbreking gekost heeft! En gij, zegt hij aan den raad, zult gij die nieuwe rekening goedkeuren ofschoon zij heel en al strijdig is met de gemeente rekening die gij ook goedgekeurd hebt? Wilt gij, voegt hij er bij, dat men den spot drijve met uwe handelwijze? Indien de nieuwe rekening goed is, dan is de andere slecht; waarom hebt gij dan de eerste goedgekeurd? Waar is het geld gebleven? Waarom hebt gij fr. 80,000 frank gekend en nieuwe imposten geslagen? Laat u niet verleiden; de Burgemeester en schepen Ghinéau willen u daar iets doen stemmen wat geen gemeene zin heeft.

Alleman die dat aanhoort vindt dat M. Meyers gelijk heeft, en die slimme burgemeester vindt het ook, want hij trekt zijne tweede rekening terug en belooft eene derde.

Dat wordt een comédie spel, zegt M. Meyers. Men ziet nu dat de liberale vriendjes te vroeg in de handen geklapt hadden.

Majoor Hardy wordt wederom kwaad. Dezen keer meende men dat het tegen zijnen burgemeester en zijnen vriend Ghinéau was die alweer eenen bok geschoten hadden.

Maar neen, de majoor was kwaad tegen M.

Meyers omdat hij den nieuwen bok getoond had.

Na M. Perreau, nam M. Ghinéau het woord. Wij hebben dat discours in procureurs fransch aanhoord. Dikke, schoone, vele woorden, maar geen zin; ook lang, maar altijd buiten de kwestie. *Indépendance du pouvoir civil! parti des lumières!* (dat kwam daar goed te pas) *Ultramontain, foi de nos pères. Boum! Boum! Bravoooo!* Ik zal u bewijzen, zegt M. Ghinéau, dat alles wat M. Meyers gezegd heeft niet waar is.

— Waarom hebt gij het dan niet den 21 sept. bewezen, antwoordt M. Meyers?

— Vooreerst, hernam het procureurs fransch, gij zijt een vijand van het onderwijs.

— Het is mis, antwoordt M. Meyers. Ik heb gezegd dat ik de som van fr. 54215,86 voor het onderwijs in 1874 uitgegeven niet te groot zou achten, indien gij eenig resultaat had bekomen met dat geld uit te geven. Maar wat hebt gij bekomen met die groote uitgave? Het collegie wordt verlaten; 2e Meisjes van 11 jaren in de kosteloze school kunnen niet lezen.

— Zwijg, zegt de majoor, M. Ghinéau mag alleen spreken.

— Gij zijt tegen de muziek-school, zegt M. Ghinéau. (Dat staat zoo in procureurs fransch op het papier dat hij alleest), ja gij zijt tegen de muziek-school.

— Dat is alweer mis, antwoordt M. Meyers; maar ik kan als lid van den raad niet toelaten dat gij 4560 fr. uitgeeft in de muziek-school, terwijl gij ook muziek leert in het collegie en in de andere scholen; dat heet geld door de vensters werpen. M. Michiels die ook geen vijand van de muziek-school was wilde er niet meer aan besteden dan 410 frank uit de gemeente kas, en gij hebt er 950 fr. bijgevoegd!

Daarna legt M. Ghinéau uit dat hij en zijne vrienden het godsdienstig onderwijs handhaven. Indien dat onderwijs thans niet meer gegeven wordt, dat is de fout van den abt Mievis en van den bisschop.

— Dat zullen wij eens nazien, antwoordt M. Meyers. En hij leest de briefwisseling van den Raad en den Bisschop. Het godsdienstig onderwijs is in het collegie opgehouden, zegt hij, omdat vier professoren eene burgerlijke begrafenis hebben bijgewoond. — Eene burgerlijke begrafenis is eene begrafenis zonder godsdienst en strijdig tegen den godsdienst. Bij die begrafenis werden goddelooze woorden uitgesproken. De overleden had zijn leven lang den godsdienst en de kerk bestreden. Het was dus daar de plaats niet van professoren die volgens het reglement van het collegie godsdienstige voorbeelden moeten geven aan hunne leerlingen. En gij, zegt M. Meyers, hebt dat goedgekeurd. Het was de plicht van den priester zulk collegie te verlaten. Wat hebt gij gedaan om het godsdienstig onderwijs te herstellen? Niets. Integendeel, gij hebt alles in het werk gesteld opdat het niet zoude hersteld worden. De Bisschop heeft u geschreven dat hij gereed was eenen nieuwen professor van godsdienst te benoemen onder de eenige voorwaarden dat het reglement zou geerbiedigd worden.

En wat hebt gij geantwoord, zegt M. Meyers! Gij hebt geantwoord dat buiten de school de professor mag handelen en spreken gelijk hij wil.

De Bisschop heeft nog geantwoord en gij hebt den 19 december 1874, op voorstel van M. Bailly gestemd dat gij den brief van den Bisschop niet wildet lezen of hooren lezen. Dat ware toch om te lachen, zegt M. Meyers, indien de toekomst der kinderen onzer stad niet in het spel was.

En wat hebt gij nog gedaan? Dat reglement hetwelk gij zegdet te willen handhaven, hebt gij in de school laten onder de voeten trappen. Een professor heeft gevraagd of men dan een joodsch, een protestantsch of een katholijk gebed moest opzeggen en gij hebt dat laten voorbijgaan; een professor heeft verklaard dat met hem te verzoeken bij de processie tegenwoordig te zijn, de Burgemeester zijne gewetensvrijheid miskende en bij het uitgaan der processie vertoonde hij zich op straat en liet zijne collegas en de leerlingen voor zich voorbijgaan. En gij hebt dat zoo maar laten doen! Gij had nogthans beloofd M. Perreau, van den priester altijd in de school te ondersteunen.

M. Hardy altijd kwaad valt daar in: Gij, zegt hij tot M. Meyers, gij hebt uwen zoon naar de Jesuiten gezonden. — Het is waar, antwoordt schepen Meyers, en ik doe het nog, gij hebt mij daartoe de grootste rede gegeven. Denkt gij dat ik en andere huisvaders onze kinderen willen toevertrouwen aan het zot opvoedingstelsel dat gij ingevoerd hebt. Indien ik, een klerikaaal, een ultramontaan, zoo als gij u uitdrukt, mijn zoon bij de Jesuiten plaats, dat is logiek. Maar gij, een liberaal, gij hebt uwen zoon wel bij de Jesuiten laten studeren; nogthans de liberalen schreeuwen altijd tegen de Jesuiten.

Een woordje nu van de kosteloze meisjes school. De leden van het bureau van weldadigheid hebben ons laten weten dat vele meisjes die hunne eerste communicatie gedaan hebben, niet kunnen lezen. De raad heeft bevolen dat daarover een onderzoek zou gedaan worden. Dit onderzoek is nooit te voorschijn gekomen.

M. Meyers heeft twee uren lang den geheelen stadhuiswinkel aan den dag gebracht en onze liberale raadsheeren met ontgensprekelijke redenen verpletterd. De liberalen die dat waren komen aanhooren waren van gevoelen dat hunne uitverkorenen onnoozele schepsels en politieke kwakzalvers zijn.

M. Bailly nam dan het woord op en stamelde achter een stuk papier dat de koninklijke harmonie, waar M. Bailly de fluit speelt, eene goede harmonie is.

— Dat zeg ik ook, antwoordt M. Meyers, maar dat heeft niets gemeen met de stadhuuszaken.

— Ja maar, zegt M. Bailly, gij zijt tegen de muziek-school.

— Ik antwoord nog eens, zegt M. Meyers, dat dat mis is; ik heb anders niets gezegd dan dat wij leeren zingen op kosten der stad in het collegie en andere scholen en ook nog in de muziek-school. Dat is dubbel verteer.

— Godsdienst leeren in de school en in de kerk, dat is ook dubbel verteer, leest M. Bailly!!

— Mijn geachte collega Bailly heeft daar alweer eenen bok geschoten, roept M. Daris. Het is zeker omdat godsdienst in de kerk en in de school dubbel verteer is, dat gij het godsdienstig onderwijs afgeschafte hebt.

— Ik wilde dat niet zeggen, antwoordt M. Bailly.

— Neen, valt de majoor daarin, hij meende dat niet te zeggen, dat is hem ontvallen.

Maar alle man lachte in de zaal en men hoorde den ene tegen den anderen zeggen dat M. Bailly zijne vrienden daar een onaangenaam klistertje had gezet.

Daarna hield zich M. Bailly bezig met den varkensmarkt. M. Meyers had bewezen dat men de kosten van den varkensmarkt onnoedig verhoogd had, omdat men er 5630 fr. verkocht had zonder den raad te herkennen. M. Bailly antwoordt daarop dat niets te goed of te schoon was voor den varkensmarkt. Hij moest nog meer kosten!

Alsdan vroeg M. Coart het woord; hij onderhield den raad over eenen gracht die over eenigen tijd gemaakt en daarna weer toegemaakt werd in de Wykstraat. Daar is, zeide M. Coart, veel geld aan verkast.

— Het is waar, antwoordt de Burgemeester, maar dat is gebeurd buiten mijn weet.

— Wie had dat dan bevolen? vraagt M. Coart.

— Niemand, antwoordt M. Hardy, gij hoort toch dat de Burgemeester er niets van kent.

— Hoho! roept M. Coart uit, hier wordt dan gewerkt zonder dat men er iets van weet of van kent. Dan begin ik te begrijpen dat de centen zoo dik en zoo gemakkelijk verdwijnen. Proficiat, heeren!

De majoor Hardy die dezen bok geschoten had wierd zoo kwaad als een troep; hij begon te disputeren met M. Coart als wilde hij hem opeten. Hij wilde niet toelaten dat M. Meyers er mee lachte.

Het is alsdan dat de oude voorzitter van de katholieke associatie, M. Perreau, die in 1870 den Bisschop ging vaarwel zeggen toen hij naar het Concilie van Rome vertrok, die ieder jaar voor den Paus onderschreef, het is alsdan dat M. Perreau, na over het collegie gesproken te hebben, aan de minderheid toeriep: Gij zijt onderdanen van Rome en vijanden van de Constitutie!

Maar hierover kreeg hij eene pandoering van schepen Meyers die hem zijnen omgedraaiden kazerok nog eens deftig uitlopte.

De Burgemeester stak die pandoering in zijnen zak bij zijne verworpenre rekening en een ieder ging 't huis.

Ilet was bijna 9 uren.

IJzeren weg.

Ter gelegenheid der foire van Luik en tot nader orde zullen de volgende veranderingen in den dienst van den ijzeren weg ingevoerd worden.

De goederen-trein, die van Tongeren naar Hasselt vertrekt om 9 uren 10 minuten 's avonds, zal reizigers der drie klassen nemen te beginnen van Tongeren en aan alle tusschen-statiën.

De goederen trein, vertrekkende uit Hasselt naar Luik om 5 uren 50 minuten 's morgens, zal reizigers der drie klassen nemen aan alle statiën.

Heden dinsdag 5 oktober, zal er te Peer eene tentoonstelling plaats hebben van vee, hof- en veldvruchten.

De heer Gouverneur der provincie zal deze tentoonstelling met zijne tegenwoordigheid vereeren; dit bezoek zal niet alleen ons Kempenaren verheugen en aangenaam zijn, maar ook terzelfder tijd aan de tentoonstelling meer waarde geven.

Naar men ons verzekert, zullen er vele voorwerpen ten toon gesteld worden, want van alle kanten zijn er ten dien einde vele aangiften gedaan.

Dit doet eer aan de landbouwers en aan al diegenen welke de tentoonstelling met hunne produktie vereeren; op die wijze ook zal de gedane oproep niet vruchteloos zijn, het geeft ons de verzekering dat de tentoonstelling niet alleen allerbest zal gelukken, maar dat zij tevens belangrijk en bijgevolg nuttig zal zijn.

De inwoners en bijzonder de overheid van Peer bejiveren zich, niet alleen om het opperhoofd der provincie waardig te ontvangen, maar tevens om de tentoonstelling allen luister bij te zetten; ook is het ongetwijfeld, dat op dien dag eene groote menigte volk zich derwaarts zal begeven, ten einde er de ontvangst van den heer Gouverneur, en de tentoonstelling en de feesten die er gegeven worden, bij te wonen.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois d'Octobre est en vente chez M. COLLÉE, Libraire, Grand'Place, 51, à Tongres. — Prix avec carte: 25 centimes.

Bericht. — M. BLATON-AUBERT, Brussel verzoekt de aannemers en eigenaars die muren tegen de vochtigheid te bewaren hebben, hunne bestellingen dadelijk te willen doen. Hij kan geene waarborg geven voor werken uitgevoerd na oktober.

BINNENLAND.

DE GEZOUTE BOTER. — Op den ogenblik dat de goede huishoudsters haren voorraad aan boter opdoen, bevelen wij haar de volgende doenwijze aan die met den besten uitslag in Engeland en in Schotland in gebruik is gebracht.

Men stampt tot een zeer fijn poeder een pond gemeen zout, een half pond salpeter en een half pond suiker. Men mengt deze samenstelling zeer goed onderen, en men kneedt eene once er van met een pond boter.

Volgens Twamley is de aldus behandelde boter malsch, van schoone kleur, en zij heeft geenszins den smaak van het zout. Men kan ze zonder verkenning bewaren gedurende drie of vier jaren, als ze maar behoorlijk ontmeelt is, en als men zorg heeft gedragen van ze te bewaren in dikke potten, goed gestopt, en behoed tegen hitte en vocht.

De aldus bereide boter bereikt echter maar hare volmaaktheid na verloop van drie weken of van eene maand.

In de provincien waar het gebruik is de versche boter half-gezout te verkoopen, ware het gemakkelijker het Engelsch en Schotsch stelsel op de proef te stellen.

Het is stellig dat de tafelfoter in Engeland een zeer aangename smaak heeft: dit is te wijten aan die wijze van bereiding.

— **MULPLAAG.** — Deze jammerlijke ziekte breidt zich voortdurend uit. Sedert den 40 dezer is zij uitgebroken te Langemark in 2 hofsteden, te Boesinge in 5, te Ieperen in 1, te Dikkebosch in 1, te Zillebeke in 4, te Zonnebeke in 2, te Ansegem in 1; — te Keninge, Pollinghove en Oudekappelle in verscheidene hofsteden; te Loo, Lampenpisse, Nieuwkappelle, Stavele en Noordschote heerscht zij in vele hofsteden.

Zij breidt zich ook zeer snel uit in de gemeenten Waasten, Dramoutre, Nieuwkerke, Wulverghem, Kennel, Ploegsteert, Meessen, Wijschate en Lokre. Deze uitbreiding wordt ongelukkiglijk begunstigd door het groot getal dieren, die aldaar de zoo talrijke vette weiden zijn. Het is onmogelijk al de aangerande dieren in stallen te plaatsen, want hun getal is te groot; men moet zich dus beperken dezelve af te zonderen op de weiden zelf, en daar zijn zij voortdurend in aanraking met de kooplieden, die van de ene kudde naar de andere gaan, en aldus de ziekte overbrengen, daar waar zij nog niet bestond.

Politiek overzicht.

Garcia Moreno, de vermoorde voorzitter der republiek, van de Equator, viel op de straat, aangerand door eenen man, dien hij uit een post had weggezonden. Deze man heeft hem met eene beestachtige woede getroffen, zich als eenen slachtoffer of als een wild dier op zijn edel zinneloffer werpende. Gevlucht, werd hij door het volk aangehouden, en naar de gerechtplaats gestuurd. Hij was van Nieuw-Grenade. Men heeft bij hem bankbriefjes van Peru gevonden, het voornaamste nest der vrijmetselaars.

De misdaad is gepleegd den 6 augustus. Garcia Moreno verliet de kerk, waar hij des morgens mis hoorde, en keerde terug naar het paleis van het gouvernement. Het is op den drempel der kerk, dat hij vermoord werd. Terug in de kerk gedragen, in de kapel van O.-L.-Vrouw van Zeven-Weeen, voorwerp zijner bijzondere godsvrucht, is hij aldaar eenige oogenblikken later bezweken.

Pius IX heeft openlijk dezen hem waardigen zoon vereerd; zijn volk, in grooten rouw gedompeld, beweent hem gelijk het oude Israël zijne helden en zijne rechtvaardigen betreunde. Wat ontbreekt er aan zijnen roem? Hij heeft een eenig voorbeeld aan de wereld gegeven. Hij is de eer van zijn land geweest, en zijne dood is nog een dienst, misschien de grootste; hij heeft aan geheel het menschelijk geslacht getoond, welk opperhoofd God overal zou kunnen geven, en aan welke ellendelingen het zich, door eigen dwaasheid, overlevert.

Het gouvernement van Servie heeft ongetwijfeld geoordeeld dat de Schouptchina zich te Kragerjevat in een te vurig midden bevond. Een decreet van prins Milan brengt den zetel der Vergadering naar Belgrade over.

De consul van Venezuela te Bordeaux heeft bericht van zijn gouvernement ontvangen, zegt de *Union*, dat eene aardbeving een groot deel der provincie Tachira vernield heeft, en dat 6000 personen onder de puinhoopen begraven zijn. De aardbevingen veroorzaken schrikkelijke schade en slepen talrijke dooden mede, maar zou er in dit totaal van 6000 dooden geene drukfout zijn? Wij hopen het voor dit zoo beproefde land!